

אור השבת

הדלקת נרות - 18:44

מוצאי שבת - 19:42

* עפ"י זמני ת"א

"והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע"

פרשת כי תצא פותחת בפסוק: "כי תצא למלחמה על אויבך, ונתנו ה' אלוקיך בידך..." (כ"א, י')

אומרים חז"ל: בפסוק נאמר "כי תצא" בלשון יחיד, ולא נאמר "כי תצאו" ברבים. ולא לחינם נאמר בלשון יחיד, אלא בא הכתוב ללמדנו מוסר השכל חשוב מאוד: אפשר לנצח אויבים ושונאים רק על ידי אחדות ישראל, כאשר כל בני העם מתייצבים בשער בלב אחד כאיש אחד. ובעניין זה אמרו חז"ל: "דורו של אחאב כולם עובדי עבודה זרה היו, ועל שלא הייתה בניעוהם מחלוקת, היו מנצחים במלחמה" (ירושלמי פאה, א,א)

ועוד אמרו חז"ל: "לעולם אל יאמר אדם: 'מי אני ומה כוחי נגד האויב האדיר שמתייצב נגדי! אלא בין אם זה אויב הנראה לעין חבא נגדך בכלי נשקו. ובין אם זה אויב שאינו נראה – הלא הוא יצר הרע הניצב בכל עת נגד האדם ומבקש להכשילו – עליך לאזור עוז ולצאת למלחמה כדי להכניע את אויבך!"

חסידי הצדיק נפתלי מרופשיץ אמרו פעם לרבים: "ישיא לנו רבנו עצה טובה שלא ירדוף אחרינו יצר הרע להדריך את מנוחתנו ולהסיט אותנו מדרך הטוב! השיב רבי נפתלי לחסידים: "עד שאתם דואגים שיצר הרע לא ירדוף אחרים, דאגו נא תחילה שאתם לא תרדפו אחריו..."

"ויתד תהיה
על אזנך"

אל תקרא
"על אזנך"
(שפירושו:
מלבד כלי זינך),
אלא "על אזנך".

שאם ישמע אדם דבר
שאינו הגון – יניח
אצבעותיו באוזניו.

- בר קפרא -

ספר: ספר שכאשר הוא סגור, נראים אלו שהם אותיות בצדו, וכאשר פותחים את הספר נפרדים הדפים ואין האותיות ניכרות, מותר לפתוח ספר זה בשבת, ואין בזה לא מלאכת 'כותב' ולא מלאכת 'מוחק'. אלא שעדיף יותר שלא לכתוב אותיות ולא לצייר שום ציור על הספר.

חריטה בציפורן: הלומד בספר ורוצה לסמן איזה חידוש שראה שם או תזכורת כל שהיא, כדי לעיין במוצאי שבת, מותר לו לחרוט בציפורן לסימן.

הגהת ספר: הרוצה להגיה ספר קודם שיצא לדפוס, אם כוונתו ללמוד בספר ואגב לימודו אם ימצא איזה טעות, יסמן בציפורן לתקן, רשאי ללמוד בדפי הגהה אלו, ולא חוששים שמא ישכח ויכתוב.

נעליים: נעליים שחקוקים בסוליותם אותיות או צורות מסוימות, ובהילוכו נחקקים האותיות והצורות על העפר או על החול, מותר ללכת בנעליים אלו, הואיל והכתב אינו מתקיים. וגם הוא כותב בשינוי, שהרי אין דרך לכתוב אלא ביד.

ואע"פ שבהליכה זו, בודאי שיחקקו הצורות על השלג – מכל מקום 'פסיק רשיה בדרבנן דלא ניחא ליה מותר'.

מתוך
יזקט יוסף

פינת ההלכה

מלאכת כותב

שתי אותיות: הכותב שתי אותיות בשבת, חייב משום אב מלאכה 'כותב'.

כתיבה במשקים: מדברי חכמים אסור לכתוב גם כתיבה שאינה מתקיימת, ולכן יש להיזהר שלא לטבול את האצבע במשקה ולכתוב על השולחן. ומכל מקום במים מותר, כיוון שאין הכתיבה ניכרת כלל.

כתיבה באדים: חלון זכוכית שעלו בו אדים מהקור, על אף שאדים אלו הם מים, יש להיזהר שלא לכתוב עליו, כיוון שבאדים ניכר הכתב יותר.

ארון הקודש: וכמו כן, דלתות של ארון הקודש שכתובים עליו פסוקים, וכאשר פותחים את דלתות הארון, נפרדים האותיות, וכשסוגרים את הארון, מתחברים האותיות, מותר לפותחו ולסוגרו בשבת, למרות שנפרדות האותיות.

זכות לימוד ההלכות להצלחת עם ישראל, לאחדות בתוכנו וסייעתא דשמיא בריבוי אהבת חינו, ביטול גזרות רעות ורפואה לכל חולי עמו ישראל.

"ה' רועי לא אחסר"

~מדרש חז"ל~

"לא תראה את שור אחיך או את שני נידמים"

והתעלמת מהם, השב תשיכם לאחיך"

שנו רבותינו: "והתעלמת" - פעמים שאתה מתעלם (לפעמים אתה רשאי להתעלם מן האבידה שאתה מוצא) ופעמים שאי אתה מתעלם (מהאבידה שמצאת).

הא' כצדק? - מתי אדם רשאי להתעלם מהאבידה שמוצא?

1) **היה כהן, והיא בבית קברות** (אם האבידה נמצאת בבית קברות, שהרי הכניסה לבית קברות אסורה לכהן - רשאי להתעלם מהמציאה).

2) **או שהיה זקן, ואינה לפי כבודו** (אם היה איש מכובד שמצא דבר שאין לפי כבודו להחזיקו ברשות הרבים לעיני כל - רשאי להתעלם מהמציאה).

3) **או שהייתה מלאכה שלו מרובה משל חברו** (אם הכסף שיפסיד מביטול מלאכתו בזמן הטיפול במציאה עולה על ערך המציאה - רשאי להתעלם מהמציאה).

לכך נאמר: "והתעלמת מהם", משמע שבמקרים אלו רשאי המוצא להתעלם מן האבידה שנזדמנה לו.

זכות הלימוד בעלון לרפואת; הרב דוד בן סעדיה, שולמית בת חממה יונה, דורית בת גאולה, דינה בת דיאמונה, פיבי בת תמר, הדסה בת תמר, מול בת כוכבה, ברכה בת חביבה, שקד חיה בת אסנת, אורן בן אביגיל.

מעשה באדם אחד שעבר על פתח ביתו של רבי חנינא בן דוסא והניח שם תרנגולות, ומצאתן אשתו של רבי חנינא בן דוסא.

אמר ר' חנינא לאשתו: "אל תאכלי מביציהן של התרנגולות שמצאתי!" בינתיים התרבו הביצים ואיתן תרנגולות נוספות שהיו מצערות מאוד את רבי חנינא ואת אשתו, לכן מכרו את התרנגולות ואפרוחיהן, ובכסף שקיבלו ממכירתם קנו עיזים.

פעם אחת עבר אותו אדם, שאבדו ממנו התרנגולות, ואמר לחברו: "כאן הנחתי את התרנגולות שלי" והצביע על פתח ביתו של רבי חנינא בן דוסא.

שמע רבי חנינא ואמר לו: "יש לך סימן שהתרנגולים אכן היו שלך?" אמר לו: "כן". נתן לו בעל התרנגולות סימן ולקח את העיזים.

מעשה ברבי פינחס בן יאיר, שהיה גר בעיר אחת בדרום ארץ ישראל, ובאו לשם שני עניים כדי להתפרנס והיו בידם שתי סאים (כ-26 ליטר) של שעורים והפקידו אותם אצל רבי פינחס בן יאיר, ושכחו אותן אצלו והלכו להם.

היה רבי פינחס בן יאיר זורע את אותן השעורים בכל שנה, וקוצרן ומכניסן לגורן.

לאחר שבע שנים באו העניים לרבי פינחס וביקשו ממנו את השעורים ששכחו אצלו. רבי פינחס זיהה אותם ואמר להם: "הביאו גמלים וחמורים ובואו וטלו אוצרותיכם!" (מרוב הכמות העצומה שהצטברה).

זכות הלימוד בעלון להצלחת ר' מרדכי בן שינדל וב"ב

"ומה לגבי המצווה בסוכות: 'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, כפת תמרים וכו', מה זה בדיוק פרי עץ הדר, אתה יודע? לימון, קלמנטנה או אולי תפוז?..."

"אז איך באמת יודעים לפרש מה אומרת התורה?" שאל דוד בתמיהה. "לא רק את התורה שבכתב נתן הקב"ה למשה בהר סיני." ענה ליאור. "חייבים לומר שגם את הפירוש למה שכתוב נתן ה' במתן תורה. 'אלה החוקים והמשפטים והתורות אשר נתן ה' בינו ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה' (ויקרא כו, מו) - הפסוק אומר שה' לא נתן לנו רק תורה אחת אלא כמה תורות. אילו תורות נתן ה'?" ה' נתן את התורה שבכתב שכתובה לפנינו, ותורה נוספת, שהיא **התורה שבעל פה!**

בתורה שבעל פה ה' מסר את **הפירוש** לתורה שבכתב. אין אפשרות לכתוב את כל הפירושים בתורה הכתובה. מדבר באינספור פרטים ובמצבים שונים. לכן הם נמסרו בעל פה. כך מסר ה' ביד משה שפירוש הפסוק 'לא יצא איש ממקומו' - אינו איסור יציאה מהבית או מהכיסא שעליו יושב, אלא מהתחום שלו, אלפיים אמה לכל צד. כמו כן נמסר למשה ש'פרי עץ הדר' הוא אתרוג ולא לימון... **התורה שבעל פה** היא הכרחית; כדי שלא כל אחד יפרש את התורה כמו שהוא רוצה, כדי שנבין את התורה ונקיים אותה **באמת** כמו שה' ציווה!"

אם כן, הננו ע"פ פירוש לתורה שכתב,

ועוד הננו נאמז מ' ראו' אפרש את צד ה' התורה שכתב?

האם אנו ראו"ם או שרץ אהכא' יראא' ניתן כוח זה?

פינת האמונה

~מדרש חז"ל~

תורה שלמה!

אנו זוכים ללמוד ביחד על סוגיית 'חיי תורה', ובעזרת ה' יתקיים בנו חתוב: 'עץ חיים היא למחזיקים בה'. חיים נלמד, האם תורה שבעל פה ניתנה גם היא במעמד הר סיני? האם חכמים 'המציאו' את כל החלכות שהם כתבו? או שמשה רבנו קיבל בחר סיני גם תורה שבכתב וגם תושב"ע? "אני לא מבין", רטן דוד וסגר את הגמרא. "מאיפה חכמים 'המציאו' את כל הפרטים האלה? ובכלל, איפה כתוב בתורה, למשל, שאסור להדליק אור בשבת?? התורה אומרת לא להדליק אש! פעם זו הייתה מלאכה קשה, אבל היום זה בקלי קלות! נראה לי שחכמים קצת 'הגזימו'..." "איך לפי דעתך צריך לנהוג?" שאל אותו ליאור, החברותא שלו. "מה שהתורה אומרת - נקיים!" ענה דוד בבטחה. "מה שהתורה לא אמרה - זה לא מה שהקב"ה ציווה. למשל התורה אמרה שאסור להדליק אש, אל תמציא שאסור להדליק את המחשב... זה כבר הרבנים הוסיפו..." "התורה גם אומרת 'אל יצא איש ממקומו ביום השביעי'", השיב ליאור. "מה כוונתה בזה? שלא נצא מהבית כל השבת?" דוד לא ענה.

זכות הלימוד בעלון לעילוי נשמת שלומית שפרה בת טובה גיטל, יוכבד בת סעדיה, אמיתי אלימלך בן ליאח, שמעון בן יששכר דב כהן, אברהם בן לאה, נעמה בת אבישג, יפת בן מרים. משה מרלי בן חווה, אסתר בת מרים.

הלכות לשון הרע

~נצור אלה~

בפינה זו ניגיי את עיקרי ההלכות כפי שמוצגות בספר "ניצור לשונך" המבוסס על הספר "שמירת הלשון" של ה"חפץ חיים". בסעיפתא דשמיא, השבת נתחיל בלימוד פרק רביעי, יה"ר שנזכה להתרחק מזה"ר ועיי חיי חברה תקינים נזכה לאהבת חנם וביאת גואל צדק. אמן.

הלכות לשון הרע, פרק רביעי, סעיף א

1) לשון הרע אודות חטאי עבר והווה: אסור לבזות את הזולת בדברים, אודות חטאי אבותיו או חטאי העבר של עצמו, בפרט אם הוא מתנהג עתה כשורה. יתר על כן, אפילו על חטא שראוהו עובר לפני זמן קצר בלבד, גם כן אסור לספר או לגנותו בשל כך. בסעיפים הבאים נרחיב את הדיבור בעניין זה, ובסעיף ט' נדון גם ביוצאים מן הכלל. עוד נקדים, כי פרק זה עוסק במצוות שבין אדם למקום בלבד. שונים הם הדינים במצוות שבין אדם לחברו. יש מקרים רבים שאדם רואה את חברו עובר על מצווה שבין אדם לחברו והוא רשאי לספר על כך, משום התועלת שבדבר – על זה ידובר בפרק י'.

2) לגלות עברו של בעל תשובה: אסור לספר על חטאי העבר או חטאי אבותיו של הזולת, אפילו כשאין בכוונת המספר להשפילו, וגם אין בדבריו כדי למעט מכבודו של האיש, משום שהשומע יודע כי אדם זה נוהג עתה כשורה, או שהוא בעל תשובה. בדרך כלל, אדם מתבייש כשמזכירים את חטאיו בנוכחותו, לכן אסור לספר על חטאים שעשה בעבר, כי בסופו של דבר יגרם לו צער אם יתגלו ברבים.

מר שפיגל הוא כיום סבא לנכדים המתחנכים בדרך התורה והמסורה. כל בני משפחתו הם שומרי מצוות ומקפידים על קלה כחמורה. אולם איש אינו יודע כי בצעירותו לא היה מר שפיגל שומר מצוות. באחד הימים סיפר עזרא לאחד מדידיו כי מר שפיגל הוא בעל תשובה. בדבריו אלה נכשל עזרא בעוון לשון הרע. גילוי עולל לגרום לשפיגל או לבני משפחתו בושה ואי נעימות, לכן הוא חייב היה לשמור מידע זה בסוד.

3) המספר על חברו שאינו מקיים מצוות: אסור לספר לאחרים כי פלוני אינו מקיים מצוות, הן בנוגע למצוות עשה והן למצוות לא תעשה, מצוות דאורייתא ומצוות דרבנן, מצווה שלמה או חלק של מצווה. בכל מקרה, אין גם כל הבדל אם המספר שמע על כך מאחרים, או אפילו אם הוא עצמו ראה את האיש בחטאו.

"רבקה אינה נוהגת בדרך ארץ כלפי הוריה, וכך היא עוברת על מצות כיבוד אב ואם. אולם מי שמספר לאחרים על התנהגותה הרעה עובר על איסור לשון הרע. אפילו הוריה אינם רשאים לספר על כך, אלא אם כן יש ביכולתו של השומע להשפיע על רבקה שתשפר התנהגותה".

"יעקב מרגלית הוא איש אמיד ובעל אמצעים, אבל למרות עשירותו אינו נוהג להוציא כסף כיאות לכבוד שבת. שכנו יוסף היודע על כך, אינו רשאי לספר לחבריו על קמיצתו של מרגלית".

4) "קנאת האמת": היודע על חברו שעשה מעשה לא טוב, אסור לו לספר זאת לאחר. אפילו אם הוא מתכוון לשם קנאת האמת בלבד – כלומר, כוונתו להסתייג מעצם המעשה (ולא מהאיש) ועל רצונו שתצא האמת לאור. גם אם דבריו לא נובעים מתוך שנאה אישית וכוונה רעה, והוא מתכוון באמת לשם שמים, הם נחשבים לשון הרע. הוא רשאי לספר את פרטי המעשה הרע רק אם יש בכך תועלת.

ראובן יודע כי שמעון קונה מוצרי מזון שכשרותם מוטלת בספק. ישנן שלושה סיבות שבגללן ירצה ראובן לספר זאת ללוי: א. ראובן מתכוון בדבריו להשמיץ את שמעון – זה בודאי לשון הרע. ב. ראובן רוגז על שמעון על שאינו נזהר כל כך בענייני כשרות. הוא אינו מתכוון לפגוע בו, אלא רק לבטא את רוגזו על קלות דעתו של שמעון – זוהי דוגמא של קנאת האמת וגם זה אסור. ג. ראובן רוצה להזהיר את לוי שלא יאכל בביתו של שמעון גדי שלא נכשל במאכלים לא כשרים. אם זו אומנם כוונתו היחידה של ראובן, הוא רשאי לספר את הדבר.

5) המספר על חברו כי הוא מתרשל בקיום מצווה שרבים אינם נזהרים בה: ישנן מצוות מסוימות שלדאבון לב הן כה מחנחות בעיני המון העם עד כי מי שאינו מקיים אותן אין נגרמת לו בושה בשל כך. אף על פי כן, אין עובדה זו משנה דבר לגבי דין לשון הרע. גם מי שמספר על חברו כי הוא מתרשל בקיומה של מצווה כזו, עובר על איסור לשון הרע.

שו"ת מהפרשה

ר' עזרא מלאם

ש: ויראית בשביה אשת יפת-תואר". ציין 2 נשים בתנ"ך שזכו לכינוי יפת תואר.

ת: א. "רחל הייתה יפת תואר ויפת מראה" (בראשית, כ"ט, י"ז) ב. אסתר: "והנערה יפת תואר וטובת מראה" (ב"ר, ז).

ש: א. איזה חלק מקבל הבכור בירושה?

ב. מה הרמז לכך?

ת: א. פי שניים ב. במילה "בכר" כל אות כפולה בערכה מהאות הקודמת לה (כ' גדולה מ-א' פי 2, כ' גדולה מ-י' פי 2, ר' גדולה מ-ק' פי 2).

ש: כיצד נקרא בפרשתנו אדם שמגזים בפעולות הבאות: א. אכילה ב. שתייה.

ת: א. זולל ב. סובא.

ש: מדוע אסור להלין את נבלת התלוי על העץ? (רש"י)

ת: כי הדבר מהווה זלזול בקב"ה שהאדם נברא בצלמו.

ש: מאיזה פסוק למדים שאסור לבן זכר לעשות קוקו ועגילים?

ת: מהפסוק: "ולא ילבש גביר שמלת אישה (כ"ב, ה).

ש: כיצד נקראת תערובת של: א. צמחים ב. בגדים.

ת: א. כלאיים ב. שצטנז.

ש: איך מכונים חוטי הציצית?

ת: "גדילים" תעשה לך על ארבע כנפות כסותך" (כ"ב, י"ב).

ש: על מי נאמרו בפרשתנו הביטויים הבאים: א. "גם דור עשירי לא יבוא להם". ב. "דור שלישי יבוא להם".

ת: א. עמוני ומואבי ב. אדומי ומצרי.

ש: מהו "ספר-כריתות"?

ת: ספר כריתות = גט שנתן האיש לאשתו המגורשת.

ש: "זכור את אשר עשה ה' אלוך לך למרים". איזה איסור נלמד מציווי זה?

ת: האיסור לדבר לשון הרע.

הרב אברהם יצחק הכהן קוק הראי"ה

"והיו עיניך רואות את מורדך"

הרב נכנס לחנות כשהוא עטוף בטליתו וקרא בקול רם: "ר' שמואל, שבת שלום לך!" שמואל הסנדלר נדהם למראה רב העיר ולא הצליח להוציא הגה מפיו. הוא ציפה שהרב יאמר דבר מה נוסף, שיוכיח אותו על חילול השבת בפרהסיה, אבל הרב נפרד ממנו לשלום בניד ראש ויצא מהחנות לעבר ביתו כדי לסעוד את סעודת השבת. לאחר שהרב יצא, נכנסו כל המתפללים בזה אחר זה ובירכו את שמואל הנדהם בשבת שלום כפי שעשה הרב.

הסנדלר הושפע עמוקות ממה שאירע. הוא התמלא בבושה וחרטה, זמן קצר לאחר שהסתלקו כולם נעל את חנותו וניגש לביתו של הרב קוק, עדיין בעיצומה של השבת. הוא הקיש על הדלת ולאחר שהופיע הרב וקידמו בפנים טובות ומאירות, אמר שמואל בבכי ובתחנונים:

"כבוד הרב. יש לי שמונה ילדים בביתי והכנסותי אינן מספיקות כדי להאכילם ולהלבישם. אשתי לא יכלה להכין עבורנו אפילו סעודה אחת לשבת, ומשום כך אני מוכרח לעבוד גם בשבת. כל השבוע יושב אני בחנותי ומעטים הנכנסים. אפילו זוג מגפיים אחד לא מכרתי השבוע. אין לי כל ברירה. בצער רב נאלצתי למכור גם בשבת, כבוד הרב..."

הרב הרגיע אותו במילים נעימות והסביר לו כי הוא טועה ודווקא אם ישמור על השבת כהלכתה, תבוא לביתו הברכה. לבסוף בקש ממנו להגיע אליו שוב במוצאי שבת.

כאשר חזר שמואל לבית הרב בצאת השבת, הושיט לו הרב סכום כסף וברכו שיצליח בעסק. לאחר מכן פנה הרב לוועד הקהילה וביקש מהם שיקלו על מצבו של שמואל. ומאותה השבת ואילך, דקדק הסנדלר לשמור את השבת כהלכתה וראה ברכה בעמל כפיו.

זכותו תגן עלינו אמן.

לוי' שיעורים בכפר ביל"ו ב':

- יום ב': שיעור בישניות- לימוד סדר מועד, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית משפחת טאייב.
- יום ג': שיעור בספר התניא- מפי הרב מאיר הכהן, שעה: 21:00, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- יום ה': שיעור פרשת שבוע- שניים מקרא ואחד תרגום, שעה: 20:30, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- שבת קודש: שיעור רש"י כ-20 דקות לפני תפילת מנחה.

לוי' תפילות בשבת:

- מנחה ערב שבת: 18:40
- שחרית: 9:00
- מנחה: 18:30
- סעודה שלישית: 18:50
- ערבית מוצ"ש: 19:42

לפרטים על זמני שיעורים ותפילות:
בטל: 050-3503025

הרב אברהם יצחק הכהן קוק נולד בט"ז באלול התרכ"ה (7 בספטמבר 1865) ונפטר ב-ג' באלול התרצ"ה (1 בספטמבר 1935). מכונה גם הראי"ה.

הרב קוק שימש ברבנות בלטביה, עלה לארץ ישראל בכ"ח אייר תרס"ד (1904), בתקופת העלייה השנייה, ופיתח משנה פילוסופית-קבלית אוהדת ביחס לציונות וליישוב החדש.

הוא התמנה לרבן של יפו והמושבות ולאחר מלחמת העולם הראשונה לרבה האשכנזי של ירושלים.

הקים את הרבנות הראשית לארץ ישראל בה כיהן כרב הראשי האשכנזי הראשון, וכן ייסד את ישיבת מרכז הרב.

פסיקותיו בספרי התשובות שלו מהוות יסוד לפסיקה בענייני משפט המלוכה והמצוות התלויות בארץ בקרב רבים. הגותו, שעלתה על הכתב בספרים שחיבר ושנערכו מכתביו בעיקר בתחומי האגדה, הפילוסופיה והמוסר, היא מרכיב משמעותי בהשקפת העולם של זרמים שונים בציונות הדתית, היא חלק חשוב בהגות הציונית, ובהגות היהודית בכללה, ובכלל זה האורתודוקסיה המודרנית.

מספרים על הרב באחת השבתות עלה מתפלל נסער על במת בית הכנסת 'שערי תורה' שבנווה שלום ביפו, הפסיק את קריאת התורה באמצעה והכריז בקול רם ונרגש לפני הרב וציבור המתפללים: "דעו לכם רבותי כי בשעה זו ממש יושב שמואל הסנדלר בחנותו אשר ברחוב הראשי ביפו ועוסק במלאכתו ומחלל שבת בפרהסיה ללא כל בושה! כל המתפללים מתבקשים להפסיק מיד את תפילתם וללכת כאיש אחד לחנותו של אותו רשע כדי להיפרע ממנו על חילול השבת המביש!"

הקהל שמע את דברי האיש הנרגש וקולות של זעם על חילול השבת בפרהסיה נשמעו מכל עבר. היו כאלה שקראו לעשות שפטים באותו רשע. לאחר שירד האיש, עלה הרב קוק על הבמה, השקיט את הקהל המרוגז בתנועות ידיו ואמר בקול נמוך, אך תקיף: "אבקש מכל הקהל לסיים את תפילתו בשקט וללא כל מהומה. לאחר התפילה נצא כולנו לעבר חנותו של שמואל הסנדלר, אך אבקש בכל פה להישמע להוראותיי ולא לחרוג מהן. ממני תראו וכן תעשו!"

לאחר התפילה יצאו כל המתפללים ובראשם הרב קוק לרחובה הראשי של יפו המוליך לחנותו של שמואל הסנדלר. העוברים והשבים השתאו למראה התהלכה. הם הגיעו לחנותו של הסנדלר שהייתה פתוחה לרווחה וכמה לקוחות נראו בתוכה. המתפללים ועוברי אורח נוספים שהצטרפו אליהם ניצבו על עומדם וחיכו בדריכות למה שעומד להתרחש לנגד עיניהם.

"עץ חיים היא למוזיקים בה- ותומכיה מאושר"

ואלה יעמדו על הברכה: גל בן דינה, מוריה בת-שבע, גל בן ציון, רון בן יגאל, יגאל בן סעדיה, בת שבע בת סעדיה, מנדי בן ימימה, יונתן בן לאה, שרית בת תמר, מישל בן שושנה, שרונה בת אילנה, בת ציון בת לאה.